

***Cuộc tham quan khảo sát về xã hội học gia đình của các giáo sư Thụy Điển và các đồng nghiệp Việt Nam tại 3 vùng Bắc, Trung, Nam***

Trong chương trình hợp tác nghiên cứu khoa học giữa viện Xã hội học thuộc Viện khoa học xã hội Việt Nam và Khoa Xã hội học thuộc trường đại học “Goteborgs với sự tài trợ của SAREC, trong tháng 4 năm 1990, giáo sư Rita Lilje strom” đã cùng với các đồng nghiệp Việt Nam tiến hành một cuộc tham quan khảo sát (Study tour) tại nhiều tỉnh ở cả 3 miền Bắc, Trung, Nam về đề tài xã hội học gia đình.

Tại Hà Nội, giáo sư Rita Lilje strom đã trao đổi đã trao đổi ý kiến về đề tài xã hội học gia đình với nhiều cán bộ nghiên cứu và cộng tác viên của Viện Xã hội học nhằm hình thành một tập bài viết giới thiệu những nghiên cứu về gia đình ở Việt Nam cho bạn đọc Thụy Điển. Giáo sư Rita Liljestrom và giáo sư Edmund Dalstrom cũng có cuộc tọa đàm với các đồng nghiệp Việt Nam về vấn đề nghiên cứu gia đình trong bối cảnh nền văn hóa phương Đông. Các giáo sư Trần Đình Hượu, Đặng Nghiêm Vạn, Phan Ngọc, Trương Lai đã trao đổi với các đồng nghiệp Thụy Điển về những vấn đề đang đặt ra trong nghiên cứu về xã hội học gia đình ở Việt Nam.

Giáo sư Trương Lai đã hướng dẫn các đồng nghiệp Thụy Điển tiến hành một cuộc tham quan khảo sát tại một số tỉnh ở miền Trung và miền Nam. Tại miền Trung, đoàn đã nghiên cứu về đặc điểm văn hóa gia đình ở Huế, Đà Nẵng, Hội An. Các đồng nghiệp Thụy Điển hết sức chăm chú và hứng thú khi được đến tận nơi để tìm hiểu trực tiếp về đặc điểm văn hóa và truyền thống của gia đình Việt Nam. Đồng chí Nguyễn Đình An, Phó chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Nam – Đà Nẵng đã trực tiếp hướng dẫn đoàn đến thăm một gia đình nghệ sĩ và một gia đình trí thức. Các giáo sư Thụy Điển đặc biệt hứng thú được trao đổi với gia đình họa sĩ Phạm Văn Hạng, tác giả của pho tượng Mẹ dung sĩ dựng ở cửa ngõ đi vào thành phố Đà Nẵng và gia đình bà Phạm Thị Minh, cháu cụ Phan Chu Trinh, một gia đình có truyền thống yêu nước.

Tại miền Nam, các giáo sư Thụy Điển đã có cuộc gặp mặt với các đồng nghiệp ở Viện Khoa học xã hội tại thành phố Hồ Chí Minh, dự ngày hội văn hóa các dân tộc được tổ chức tại thành phố Hồ Chí Minh. Các giáo sư Đỗ Thái Đồng, Hoàng Thiệu Khang đã hướng dẫn đoàn tiến hành cuộc khảo sát tại tỉnh Hậu Giang. Đồng chí bí thư thành ủy

Cần Thơ, chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố và nhiều đồng chí lãnh đạo khác của tỉnh Hậu Giang và thành phố Cần Thơ đã có cuộc tọa đàm thân mật với đoàn về truyền thống yêu nước của người mẹ, người vợ Việt Nam nói chung và các má Hậu Giang nói riêng. Bà giáo sư Liljestrom đặc biệt cảm động khi được trao đổi với một người vợ liệt sĩ đồng thời là một sĩ kiên cường trong đấu tranh chống Mĩ và nay đang gánh vác trách nhiệm nặng nề là chủ tịch Ủy ban nhân dân thành phố Cần Thơ.

Cuộc tham quan khảo sát về đề tài gia đình, một công trình hợp tác giữa Viện Xã hội học và trường đại học Goteborgs trong khuôn khổ dự án do SAREC tài trợ đã để lại ấn tượng sâu đậm trong các đồng nghiệp Thụy Điển. Dự án này đang tiếp tục được triển khai.

P.V

***Những bước đi đầu tiên nhằm tiến hành tới một quá trình hợp tác nghiên cứu giữa Viện Xã hội học thuộc Viện Khoa học xã hội Việt Nam, khoa Xã hội học thuộc trường đại học Bielefeld, Cộng hòa Liên bang Đức và trung tâm ba châu (CETRI).***

Để tiến tới một dự án hợp tác nghiên cứu về dân số và gia đình trong bối cảnh của công cuộc đổi mới ở Việt Nam giữa Viện Xã hội học thuộc Viện Khoa học xã hội Việt Nam, khoa xã hội học thuộc trường đại học Bielefeld, Cộng hòa Liên bang Đức, và Center Tricontinental (CETRI), vừa qua, giáo sư Francois Houtart, giám đốc CETRI và giáo sư Hans-Dietre Evers, chủ nhiệm khoa Xã hội học của trường đại học Bielefeld đã tiến cử tiến sĩ Solvay Gerke, người đã có kinh nghiệm nghiên cứu về lĩnh vực dân số và phát triển tại Indônêsi, Malaysia sang làm việc với Viện Xã hội học.

Tiến sĩ Solvay Gerke đã có nhiều buổi trao đổi và báo cáo tại Viện Xã hội học về những chuyên đề nói trên. Giáo sư Viện trưởng Viện Xã hội học đã trực tiếp hướng dẫn tiến sĩ S. Gerke tiến hành những cuộc tham quan khảo sát tại xã Đại Mỹ, huyện Từ Liêm, thành phố Hà Nội, xã Hải Vân thuộc huyện Hải Hậu, tỉnh Hà Nam Ninh. Sau đó giáo sư Tương Lai và tiến sĩ Solvay Gerke đã có cuộc tọa đàm với các đồng nghiệp tại thành phố Hồ Chí Minh. Giáo sư Đỗ Thái Đồng đã hướng dẫn đoàn đi tham quan khảo sát tại Sông Bé và Tiền Giang. Tiến sĩ Slovay có ấn tượng sâu đậm trong buổi đến thăm một gia đình nông dân tại xã Thân Cự Nghĩa, Huyện Châu Thành, tỉnh

Hậu Giang, gia đình ông Hai Khéo, và thăm trạm xá xã, nơi triển khai tốt dịch vụ kế hoạch hóa gia đình tại địa phương.

Kết thúc cuộc tham quan khảo sát tại nhiều tỉnh, tiến sĩ Solvay và giáo sư Viện trưởng Viện Xã hội học đã thống nhất ý kiến về nội dung của dự án nghiên cứu về dân số và gia đình, một dự án hợp tác khoa học giữa Viện Xã hội học thuộc Viện Khoa học xã hội Việt Nam, Khoa Xã hội học thuộc trường đại học Bielefeld và CETRI sẽ đề trình lên tổ chức EEC để xin tài trợ nghiên cứu cho những năm 1991-1993.

P.V

### ***Hợp tác nghiên cứu khoa học với nhà xã hội học Mỹ Mark Selden***

Sau khi kết thúc cuộc hội thảo khoa học Việt – Mỹ về “Đổi mới kinh tế ở Việt Nam” vào cuối tháng 7/1990, giáo sư Mark Selden thuộc Khoa Xã hội học, Trường Đại học Nữu ước ở Binghamton (State University of New York at Binghamton) đã đến làm việc với Viện Xã hội học thuộc Viện Khoa học xã hội Việt Nam.

Trong một tuần lễ, giáo sư Mark Selden, một chuyên gia về Xã hội học và lịch sử phương Đông, người có nhiều công trình nghiên cứu về Trung Quốc đã tiến hành buổi tọa đàm bổ ích với các cán bộ của Viện Xã hội học và Viện Kinh tế học, giáo sư cũng đã cùng với cán bộ của Viện Xã hội học tiến hành một cuộc khảo sát xã hội học tại xã Quảng Bị, huyện Chương Mỹ, tỉnh Hà Sơn Bình về động thái dân số trong khuôn khổ nội dung của dự án nghiên cứu khoa học về dân số.

Sự cởi mở, nhiệt tình của cán bộ, xã viên, nông dân ở xã Quảng Bị đã để lại một ấn tượng đậm nét trong nhà khoa học Mỹ, điều đã được ông phát biểu trong buổi chia tay cũng như trong thư ông viết cho giáo sư Viện trưởng Viện Xã hội học khi đã trở về Mỹ sau một chuyến đi nghiên cứu dài ngày ở nhiều nước. Giáo sư Mark Selden hoan nghênh sự hợp tác khoa học có hiệu quả với các đồng nghiệp Việt Nam và mong muốn phát triển mối quan hệ đó.

P.V